

Ključno mjesto okupljanja andragoške struke

Napokon je razvijena e-platforma na kojoj će se promovirati i učiniti vidljivima sve aktivnosti učenja i obrazovanja odraslih neovisno provode li se u formalnim, neformalnim ili nekim drugim oblicima. Na jednom mjestu bit će objedinjeni svi dokumenti, strategije, preporuke i propisi, primjeri dobre prakse koji mogu pomoći u radu svima koji se bave ovim područjem, a sve s ciljem poboljšanja i povećanja kvalitete sustava za obrazovanje odraslih

Privedjo
Marijan Šimeg

Među novijim značajnim projektima i inicijativama što ih podupire Europska komisija u području obrazovanja postupno nastaje i profilira se EPALE – višejezična zajednica stručnjaka za obrazovanje odnosno poučavanje odraslih okupljenih oko internetske platforme i na njoj. Kažemo namjerno da nastaje i profilira se, jer projekt je formalno krenuo u listopadu prošle godine i u nj se uključilo 30 europskih zemalja, a među njima i Hrvatska, ali je tek polovicom travnja i formalno predstavljen i pušten u pogon na prigodnoj konferenciji u Bruxellesu, na kojoj su nazočili i predstavnici Hrvatske, odnosno tim stručnjaka koji vode projekt na razini naše zemlje. Svrha je internetske platforme poboljšanje kvalitete i načina pružanja usluga poučavanja/učenja odraslih u Europi, uspostava snažnog paneuropskog sektora obrazovanja odraslih i omogućavanje stručnjacima da mrežnom suradnjom i mrežnim resursima postižu što bolje rezultate. Drugim riječima, EPALE se razvija kako bi postao referentna točka obrazovanja odraslih u Europi te ključno mjesto susretanja svih zainteresiranih stručnjaka u tom području kako na nacionalnom tako i na međunarodnom planu. Zaslugom Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih te njezina Odjela za razvoj i osiguranje kvalitete sustava obrazovanja odraslih i Hrvatska je postala članicom te velike obitelji i jednom od 30 država koje su se priključile platformi EPALE.

Cijeli projekt javnosti je predstavljen početkom ožujka. Naime, u organizaciji Agencije za

strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih u Zagrebu je održana *kick-off* konferencija projekta *e-Platforma za obrazovanje odraslih u Europi* (EPALE), koja je izazvala veliku pozornost dionika sustava obrazovanja odraslih i na kojoj je sudjelovalo osamdesetak predstavnika različitih institucija. Otvarajući konferenciju ravnatelj Agencije **Ivan Šutalo** je istaknuo da je projekt EPALE, kojemu je cilj promocija obrazovanja odraslih kroz jedinstvenu e-platformu koja će pokrivati cijelu Europsku uniju.

– Odjel za razvoj i osiguranje kvalitete sustava obrazovanja odraslih pri Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih izradio je projektni prijedlog koji je Europska komisija pozitivno ocijenila te je temeljem toga u prosincu prošle go-

dine potpisao ugovor o njegovoj provedbi. Projekt se financira iz programa *Erasmus+* i njegova je vrijednost 121 800 eura. Riječ je o sveobuhvatnom projektu u čiju je provedbu uključeno 30 europskih zemalja i od njega se

očekuje da značajno pridonese unaprjeđenju provedbe obrazovanja odraslih diljem Europe pa tako i u Hrvatskoj, pri čemu će mu Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih biti tijelo nacionalne službene podrške. Projekt EPAL nadzire izvršna agencija za obrazovanje, audiovizualne djelatnosti i kulturu pri Europskoj komisiji, a svakodnevnim radom upravlja središnja služba za podršku. Nadamo se i vjerujemo da je ovo prilika da obrazovanje odraslih u Hrvatskoj, čijom se stoljetnom tradicijom ponosimo, postane vidljivo u svim zemljama uključenima u projekt. Važno je naglasiti da je e-platforma ovog projekta razvijena kako bi se promovirale i učinile vidljivima sve aktivnosti učenja i obrazovanja odraslih neovisno provode li se u formalnim, neformalnim ili nekim drugim oblicima.

Zajedno do kvalitetnijeg obrazovanja odraslih

Prilika je to i za nas da na jednom mjestu objedinimo sve dokumente, strategije, preporuke i propise za koje smatramo da mogu pomoći u radu svima koji se bave ovim područjem s ciljem poboljšanja i povećanja kvalitete sustava za obrazovanje odraslih. Prilika je to i za okupljanje stručnih i raznih drugih relevantnih radova vezanih za naš nacionalni kontekst, a također i prilika za otvaranje tema, za komentiranje postojećih aktivnosti, politika i strategija kroz razne blogove i forume. To je i prilika da zajedničkim snagama svi dionici sustava obrazovanja odraslih u najširem smislu te riječi uložite trud i energiju u kreiranje sadržaja platfor-

OŠ Jure Turića, Gospić

me kako bismo je učinili stručnom, informativnom, poželjnom i prihvatljivom za sve stručnjake koji sudjeluju u planiranju, kreiranju i provođenju obrazovnih politika. Zato pozivamo sve – od institucija i pojedinaca iz redova akademske zajednice, poslodavaca i udruga, učilišta i škola, donositelja i provoditelja politika obrazovanja odraslih te sve kojima je obrazovanje odraslih sredstvo, ali i cilj – da nam se pridruže u kreiranju sadržaja za našu nacionalnu podstranicu ove e-platforme za obrazovanje odraslih. Možda je ovo dobra prilika da postanemo primjer dobre europske prakse. Iskorištimo je – rekao je Ivan Šutalo. Sudionike je pozdravila pomoćnica ministra znanosti, obrazovanja i sporta **Sabina Glasovac**, koja je naglasila da je konferen-

Sabina Glasovac

cija simboličan početak našeg sustava obrazovanja odraslih i njegova puta prema Europi i fleksibilizaciji cijelog sustava. – Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta važno je sve

ono što se tiče razvoja sustava cjeloživotnog učenja, a posebno sustava obrazovanja odraslih kao njegova značajnog dijela i dalo je povjerenje Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih na način da će ona biti referentna točka i pokretač i nositelj cijelog ovog projekta. U nadolazećem razdoblju ne računamo samo na Agenciju kao zakonski nadležnu specijaliziranu agenciju nego i na sve druge ustanove i pojedince koji svojim svakodnevnim radom pridonose razvoju sustava obrazovanja odraslih. Obrazovanje odraslih je specifičan sustav, za razliku od ostalih dijelova obrazovne vertikale u kojima su jasno postavljeni zakonski okviri, jer pruža fleksibilnost i ima razvijen sustav programa koji su ustvari plod inicijative svake ustanove

u sustavu, a na Ministarstvu je samo da stvara prostor u kojemu će svi dionici sustava obrazovanja odraslih djelovati.

Veliki korak naprijed

Ovaj je projekt zasigurno korak naprijed u nastojanju da se taj prostor još više otvori, da se otvori i prema Europskoj uniji. I zato treba ustrajati na izgradnji i poboljšanju sustava obrazovanja odraslih. Moram spomenuti da je i u Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije koja je ključni dokument oko kojega je postignut konsenzus vezan za obrazovanje kao nacionalni interes, upravo cjeloživotno učenje i obrazovanje odraslih ima važnu ulogu. Činjenica je da imamo stoljetnu tradiciju u tom području, ali kad se govori o cjeloživotnom učenju Hrvatska je ipak na početku i nažalost na začelju ljestvice kad je riječ o uključenosti osoba u sustav cjeloživotnog učenja, jer je tri posto daleko ispod europskog prosjeka. Kad pogledamo europsku strategiju *Europa 2020*, vidjet ćemo da je jedan od glavnih ciljeva upravo povezivanje između obrazovanja i tržišta rada, smanjenje ispadanja učenika iz obrazovnog sustava, ali najveći je naglasak upravo na sustavu cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih. To je i zašto što živimo u vremenu kad način života, potrebe tržišta ne dopuštaju nikome da nakon svog inicijalnog obrazovanja stane, jer smo prisiljeni doista cijeli život učiti, osposobljavati se i usavršavati se bez obzira na to u kojem se obliku obrazovanja radilo. Nevažno je gdje to obrazovanje stječemo, važno je da cijeli život učimo i to mora postati sastavni

NIVES POKRAJČIĆ VODITELJICA PROJEKTA EPAL

Velike mogućnosti za unaprjeđenje obrazovanja

Platforma nudi mogućnost uzajamnog učenja i razvijanja stručne prakse, na platformi se može pronaći mnoštvo korisnih alata poput kalendara događanja, pojmovnika, najnovijih vijesti u području obrazovanja odraslih. Također olakšava razmjenu nastavnih materijala i primjera dobre prakse, ali i traženje partnera u razvoju zajedničkih projekata

O novoj zajednici stručnjaka za obrazovanje odraslih u Europi – EPAL – govorila je voditeljica Projekta **Nives Pokrajčić**, savjetnica u Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, koja je istaknula da je Hrvatska među 30 zemalja koje su dobile nepovratna sredstva za realizaciju projekta. Projekt je službeno počeo 1. listopada prošle godine, a u Hrvatskoj se krenulo u prosincu i trajat će do kraja ove godine. Agencija je u međuvremenu planirala niz aktivnosti koje bi trebale učinkovito pridonijeti uspostavi nezaobilaznog mjesta kad je posrijedi obrazovanje odraslih, u širokom rasponu tema od primjerice obrazovnih politika i važećih propisa do primjera dobre prakse i uspostavljanja projektnog partnerstva. Prva aktivnost bila je fokus skupina koja je održana po-

lovicom veljače. Identificirano je i mnoštvo *online* aktivnosti koje će se razvijati i biti dostupne posredstvom EPAL-a. Dosad prikupljene zamisli i postignuća ovoga projekta bit će razvijani, testirani i prošireni nizom predstojećih aktivnosti, od ove *kick-off* konferencije, više od 11 regionalnih aktivnosti tijekom travnja i svibnja te kroz šest događanja unutar kampanje *Tjedan cjeloživotnoga učenja*, do završne konferencije projekta. Naravno, planirana je i svakodnevna komunikacija sa središnjom službom za podršku u Bruxellesu, zatim promocija platforme i motiviranje korisnika u cijeloj Hrvatskoj kako bi se priključili platformi, zatim identificiranje postavljane relevantnih sadržaja na platformu te prevođenje važnijih dokumenata koji se odnose na obrazovanje odraslih.

Zašto je uopće razvijena platforma EPAL?

Kako donedavno u Europi nije postojalo središnje mjesto na kojemu se mogu pronaći sve informacije o obrazovanju odraslih, Europska komisija odlučila je da se razvije jedno takvo mjesto, a dodatni je razlog taj što je sustav obrazovanja odraslih raznovrstan ne samo u formalnom obrazovanju, nego i u neformalnim oblicima u kojima djeluju različite institucije, udruge, pojedinci. Svi oni zapošljavaju i različite profile stručnjaka. Postavke učenja su fleksibilne i bitno se razlikuju od onih u redovitom školskom sustavu, a ima i dosta preklapanja s drugim sustavima. Platforma će biti mjesto na kojemu će se konačno sve te inicijative, programi i davatelji usluga u sustavu obrazovanja odraslih i vidjeti. Osim toga, uključivanje odraslih polaznika u Hrvatskoj u sustav obrazovanja vrlo je nisko i samo tri posto sudjeluje u nekom obliku učenja, a Strategija *Europa 2020* postavila je cilj da to u sljedećih pet godina bude na razini 15 posto tako da imamo još jako puno posla, a ova e-platforma može pomoći u tome.

Koja je svrha platforme?

U Hrvatskoj je oko 530 ustanova koje izvode različite programe obrazovanja odraslih, ali valja imati na umu da još oko 1700 različitih institucija provodi programe neformalno obrazovanja koje nigdje nemamo evidentirane. Ova je

platforma dobra prilika da se i tih 1700 institucija učini vidljivima, da pokažu svoje programe i primjere dobre prakse i da time obogatimo našu nacionalnu priču obrazovanja odraslih. Svrha je platforme i poboljšanje kvalitete i načina pružanja usluga poučavanja/učenja odraslih u Europi, uspostava snažnog paneuropskog sektora obrazovanja odraslih i omogućavanje stručnjacima da mrežnom suradnjom i mrežnim resursima postižu i razmjenjuju što bolje rezultate. EPAL se razvija kako bi postao referentna točka obrazovanja odraslih u Europi te ključno mjesto susretanja svih zainteresiranih stručnjaka u tom području, na nacionalnom kao i na međunarodnom planu.

Također bi trebao pridonijeti i europskim politikama obrazovanja odraslih kao i podizanju kvalitete sustava obrazovanja odraslih i povećanju udjela sudjelovanja polaznika u obrazovanju odraslih. Ciljna skupina ovog projekta svi su profesionalci koji su uključeni u organiziranje, financiranje ili provedbu obrazovanja odraslih, provoditelji i njihovi djelatnici kako formalnih tako i informalnih programa, tvrtke, ustanove, instituti i svi koji na bilo koji način provode neke oblike obrazovanja odraslih, zatim nacionalne udruge u obrazovanju odraslih, sveučilišta i istraživači, mediji, donositelji odluka i lokalna administracija. Svi su oni pozvani da se uključe u kreiranje sadržaja na ovoj platformi.

Koje su koristi od korištenja platforme?

Radi zadovoljavanja potreba korisnika i davatelja potreba u obrazovanja odraslih, sadržajne bi sastavnice obuhvaćale metodološka i istraživačka pitanja, zatim izvore i primjere dobre prakse, procese certificiranja i akreditiranja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja, javne politike i pravno-normativni okvir obrazovanja odraslih, praćenje događanja i njihovih rezultata, bazu podataka i projektnih rezultata uz mogućnost pronalaska projektnih partnera te razvoj e-učenja. Važno je da ovu platformu možemo iskoristiti na način da nam bude prostor za davanje informacija o sebi, ali i kao prostor za traženje informacija o obrazovanju odraslih na svim razinama, od lokalne do europske, jer će na njoj biti dostupne informacije iz trideset zemalja o njihovu sustavu obrazovanja odraslih, a nama se čini važnim da se oko ove platforme mogu okupiti različiti profili stručnjaka. Koristi su višestruke, jer se na platformi može pristupiti brojnim tečajevima, seminarima, webinarima i ostalim oblicima komunikacije. Na njoj se mogu tražiti i pronalaziti partneri za pojedine aktivnosti ili projekte, svaki davatelj usluga može promovirati i najavljivati vlastita događanja, aktivnosti i programe, a korisnici mogu sudjelovati u raspravama, pisati blogove te pronaći bilo koju informaciju koja je potrebna pri pisanju radova, kreiranje radionica. Velika

dio hrvatske kulture, svakog pojedinca.

Na tom smo tragu u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta prilikom kreiranja proračuna za 2015. godinu i operativnih programa – kao što su *Koherentnost i kohezija te Učinkoviti ljudski potencijali* koji su okvir za izgradnju sustava kroz korištenje sredstava Europske unije – itekako vodili računa o tome da nam se ne dogodi da sve ono što moramo provesti u sustavu obrazovanja odraslih ostane mrtvo slovo na papiru samo zbog toga jer na vrijeme nije osiguran novac pa smo u proračunu za ovu godinu utrostručili u odnosu na prošlu godinu sredstva namijenjena razvoju sustava obrazovanja odraslih i time smo jasno rekli da je Ministarstvu jedan od prioriteta i unaprjeđenje sustava obrazovanja odraslih.

Na normativnom planu za drugu polovicu 2015. godine u Ministarstvu smo planirali izmjene i dopune Zakona o obrazovanju odraslih, koji nije loš, ali promjene su nužne kako bi se ubrzalo unaprjeđenje samog sustava obrazovanja odraslih i uklonilo potencijalne zakonske barijere koje bi mogle onemogućavati izgradnju sustava obrazovanja odraslih. Također u oba spomenuta operativna programa Hrvatskoj stoji do 2020. godine na raspolaganju za razvoj sustava obrazovanja u cjelini 75 milijuna eura iz Europskog fonda za regionalni razvoj i 450 milijuna eura iz Europskog socijalnog fonda. O našim sposobnostima, pameti, fleksibilnosti i kreativnosti ovisi koliko ćemo od tih sredstava iskoristiti. Vjerujem da ćemo u tome uspjeti, a kako se velik dio

Srednja škola M. A. Reljkovića, Slavonski Brod

novca odnosi i na sustav cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih vjerujem da će ćemo i kroz platformu EPALE moći Europi pokazati čime Hrvatska raspolaže te da ćemo preko platforme doći do spoznaja o tome što kvalitetno postoji u Europskoj uniji u području obrazovanja odraslih te kvalitetna rješenja implementirati i u naš sustav kako bi bio još učinkovitiji i kvalitetniji i kako bi bio od velike koristi krajnjim korisnicima, a to su naši građani kojima je to vrlo često jedini način da pronađu svoje mjesto u svijetu rad – rekla je Sabina Glasovac.

Analiza stanja i definiranje očekivanja

Dr. sc. **Jurica Pavičić**, profesor na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, predstavio je

Jurica Pavičić

rad fokusne skupine koju je zbog osmišljavanja platforme oformila Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih i čiji su članovi – stručnjaci iz djelatnosti koje dijele različite uloge

Ivana Puljiz

i zadaće u obrazovanju odraslih – u rasponu od znanstvenih i visokoškolskih ustanova, preko pučkih učilišta i udruga civilnoga društva do poslodavaca trebali usuglasiti stavove glede ciljeva

platforme te njezinih sadržaja u službi definiranih ciljeva.

– Platforma može biti korisna jedino ako svi oni koji predstavljaju zainteresirane kažu što bi se trebalo nalaziti na platformi, odnosno što bi moglo biti korisno svima kojima je u interesu obrazovanje odraslih i žele ga unaprijediti. Trebalo je analizirati stanje i definirati očekivanja od internetske platforme kao i konkretne daljnje aktivnosti. Nakon dvodnevnog rada zaključili smo da bi radi zadovoljavanja potreba korisnika i davatelja usluga u obrazovanju odraslih sadržajne sastavnice trebale obuhvaćati metodološka i istraživačka pitanja, zatim izvore i primjere dobre prakse, procese certificiranja i akreditiranja neformalnog obrazovanja i informalnog učenja, zatim javne politike i pravno-normativni okvir obrazovanja odraslih, praćenje događanja i njihovih rezultata te razvoj e-učenja na samoj platformi i izvan nje, ali i baze projekata i projektnih rezultata kako bi se olakšalo ne samo vidljivost pojedinih subjekata nego i traženje mogućih partnera u projektima. Na platformi bi trebale biti istaknute i društvene i gospodarske koristi od cjeloživotnog učenja – istaknuo je Jurica Pavičić.

Ivana Puljiz, pomoćnica ravnateljica za cjeloživotno učenje u Agenciji za mobilnost i programe EU, govorila je o mogućnostima programa *Erasmus+* koji u jednom svom dijelu pokriva partnerstva za inovacije i dobru praksu i okuplja velik broj projekata i partnera na njima. Program *Erasmus+* podržan je čitavim nizom mreža i inicijativa među kojima je i platforma EPALE.

odraslih

je korist i za stručnjake u obrazovanju odraslih, jer platforma nudi mogućnost uzajamnog učenja i razvijanja stručne prakse, na platformi se može pronaći mnoštvo korisnih alata poput kalendara događanja, pojmovnika, najnovijih vijesti u području obrazovanja odraslih. Platforma nudi široke mogućnosti razmjene nastavnih materijala i primjera dobre prakse, ali i u traženju partnera u razvoju zajedničkih projekata.

Kome EPALE nije namijenjen?

Važno je reći da EPALE nije namijenjen polaznicima programa obrazovanja odraslih da na bilo koji način sudjeluju u kreiranju sadržaja i na samoj platformi, ali, naravno, korisnici na platformi mogu pronaći brojne informacije koje ih zanimaju. EPALE nije namijenjen niti dionicima programa *Erasmus+* i nije samo u formalnom obrazovanju odraslih.

Što trenutno nudi platforma EPALE?

Platforma na internetu ima glavnu stranicu na kojoj se može naći sve o projektu i kontaktima, kalendar događanja na području cijele Europe, novosti, osnovna tematska područja, link za kreiranje vlastitog bloga, pojmovnik. U pripremi je centar izvora za učenje, zatim potpuno funkcionalna tematska područja koja uključuju i forume, ali i naša nacionalna podstranica koja je u pogonu od polovice travnja mjeseca. U pripremi su profili

Članovi projektnog tima: Mario Vučić, Mile Živčić, Ognjen Piljek Žiljak

korisnika i mogućnost slanja poruka, a na platformi će biti dostupna brojna istraživanja.

Dosad ste imali već nekoliko aktivnosti...

U ožujku su održana u Osijeku, Virovitici i Slavonskom Brodu, tijekom travnja u Gospiću, Rijeci i Puli, u svibnju ćemo održati u Dubrovniku i Splitu, a u lipnju u Šibeniku, Čakovcu i Bjelovaru. Tijekom listopada, kad planiramo i našu nacionalnu obrazovnu kampanju pod nazivom *Tjedan cjeloživotnog učenja*, imat ćemo šest regionalnih događanja. Želja nam je bila okupiti sve one koji izvode programe obrazovanja odraslih i da ih uključimo u cijeli projekt. Odaziv na dosad održanim regionalnim sastancima je bio vrlo velik i to naj se pomalo i iznenadilo, da takav interes pokazuju ne samo ustanove nego i tvrtke, institucije koje se bave formalnim i neformalnim obrazovanjem odraslih. Na regionalnim

skupovima predstavljamo projekt i njegove mogućnosti svim zainteresiranim subjektima, animiramo potencijalne korisnike, ustanove i udruge koje se bave formalnim i neformalnim oblicima obrazovanja odraslih, ali imamo i konkretan radni dio na kojemu svatko ima svoje računalo, kreira svoj korisnički račun pa se vježba kako popuniti različite obrasce, kako se prijaviti i registrirati na platformi, a nakon svega slijedi i razgovor s polaznicima o tome gdje vide koristi za sebe osobno i za instituciju u kojoj rade, kako mogu promovirati i unaprijediti rad. Odaziv je do sada bio dobar i povratne informacije nakon događanja su isto tako dobre, jer prepoznaju korist od platforme, mogućnost lakšeg nalaženja potrebnih materijala recimo za određene ciljne skupine obuhvaćene obrazovanjem odraslih. Dosta sudionika pohvalilo je mogućnost pronalaska partnerskih institucija u inozemstvu, mogućnost us-

postavljanja suradnje, mobilnosti i stručnih putovanja. I prema tome se vidi da su sudionici shvatili bit cijelog projekta i da kroz platformu sami sebi mogu najviše pomoći koristeći sve njezine mogućnosti i sadržaje koji im se nude. Budući da su gotovo sve informacije dostupne na platformi, puno lakše će doći do ustanova koje rade neke slične programe pa i s njima uspostaviti kontakte radi razmjene iskustava ili zajedničke suradnje na nekom novom programu ili projektu. Za to im mogu poslužiti i forumi na platformi na kojima se raspravlja o točno određenim temama ili mogu potaknuti raspravu na neku novu temu, a tu su i vebinari na kojima mogu ravnopravno sudjelovati pa se i tako stručno usavršavati bez potrebe da putuju u inozemstvo.

Nedavno je u Bruxellesu održana konferencija na kojoj je predstavljen projekt EPALE. Kakvi su vaši dojmovi i jesu li druge zemlje ispred Hrvatske u realizaciji programskih ciljeva?

Bila je to konferencija na kojoj je projekt i službeno pušten u korištenje. Na radnim smo sastancima dosta razgovarali i razmjenjivali informacije i doista veseli spoznaja da je Hrvatska nakon samo nekoliko mjeseci među zemljama koje imaju najviše korisnika i koji su najaktivniji na stranicama projekta EPALE. Pokazalo se i na taj način da naša regionalna događanja na kojima predstavljamo projekt svim zainteresiranim subjektima doista imaju smisla, jer uz promociju animiramo ih i potičemo na aktivnosti, registriraju se na portal, objavljuju svoje informacije, programe. Portal je aktivan već nekoliko mjeseci i iz tjedna u tjedan ga se poboljša-

va i dograđuje, ali i nije zamišljen kao priča samo jednog projekta nego će se sve zajedno nastaviti do 2020. godine. I na nacionalnoj i na europskoj razini sada uspostavljena mreža će se neprestano dograđivati, mijenjati, širiti i popunjavati. Trenutno je uključeno 30 zemalja, ali nema razloga da se i neke druge zemlje ne uključe.

Kakve će aktivnosti uslijediti nakon ove prve faze u kojoj je težište na kampanju i informiranje i animiranje sudionika?

Još uvijek ne znamo, jer natječaj još nije raspisan, ali vjerojatno će se malo manje aktivnosti provoditi na promotivnom dijelu, a više se okrenuti samim sadržajima, okupljanju stručnjaka iz područja obrazovanja odraslih. Svaka država ima svoju stranicu na zajedničkoj platformi i cijeli je projekt zamišljen upravo tako da na platformi postoji zajednički dio gdje su sve zemlje zastupljene sa svojim podstranicama na kojima su osnovni podaci o nama, o projektnom timu, sustavu obrazovanja odraslih. Važno je da su sve informacije dostupne svima, da se može pretraživati i vidjeti tko što radi, tko je što objavio u publikacijama.

Predviđeno je i da na jednom mjestu sve zemlje uključene u projekt objavljuju vremenike svih svojih događanja, edukacija, seminara i svatko u toj velikoj ponudi može za sebe pronaći nešto zanimljivo i vrijedno, a to otvara i mogućnost da si obrazovne ustanove, odnosno svatko onaj tko nudi programe obrazovanja odraslih upravo preko platforme pronađe mogućeg partnera za neku projektnu aktivnost. I u tom se smislu olakšava i komunikacija i promocija programa obrazovanja odraslih.

Za obrazovanje odraslih važna je mogućnost ostvarivanja mobilnosti obrazovnih djelatnika i razvijanja vlastitih ljudskih potencijala.

– Valja znati da je program *Erasmus+* alat kojim se imaju ostvariti i poduprijeti ostvarenja onih ciljeva strategije *Europa 2020* koji se odnose na područje obrazovanja i osposobljavanja mladih, a za nas kao zemlju je važno da smo dobili dva temeljna dokumenta tijekom prošle godine – Strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije i Nacionalni program za mlade – koji nam omogućuju da povežemo krovne politike europske s posebnim naglascima vlastite Strategije i da realiziramo svoje, nacionalne ciljeve uz pomoć *Erasmus+* programa. Tako se kroz ovaj program žele bolje povezivati politike s programima dodjeljivanja financijske potpore, traži se više sinergije i interakcije između formalnog, neformalnog i informalnog učenja, a velik je naglasak stavljen i na diseminaciju i bolju iskorištenost i održivost rezultata kako se ne bi duplirali projekti i nepotrebno trošio novac. Poseban je naglasak i na povezivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada.

U strukturi proračuna za različite programe u okviru *Erasmus+* programa najmanje je novca predviđeno za programe usmjerene na odrasle i prošle godine to je bilo oko 560 000 eura. Kroz programe *Erasmus+* Hrvatska će u sustav obrazovanja odraslih uložiti oko milijardu kuna kroz ovaj strukturirani program. U okviru *Erasmus+* programa posebno je naglašena potreba povećanja broja osoba u cjeloživotnom učenju, poboljšanje kvalitete i transparentnosti te jačanje osnovnih vještina kao što su poduzetništvo, informatička i jezične kompetencije. Konačno, valja naglasiti da je u Hrvatskoj samo tri posto osoba u sustavu obrazovanja odraslih i time smo još uvijek na začelju. No, prije sedam godina imali smo 1,7 posto uključenih pa gledano u tom kontekstu možemo čak biti i zadovoljni jer smo u relativno kratkom roku gotovo udvostručili broj polaznika uključenih u obrazovanje odraslih – zaključila je Ivana Puljiz.

Promocija andragoške struke

O implementaciji Europske agende obrazovanja odraslih u Hrvatskoj, odnosno o realizaciji dijela programa cjeloživotnog

Narodno učilište ustanova za obrazovanje i kulturu, Rijeka

Matej Petranović

obrazovanja Grundtvig, koji se provodio od 2012. do 2014. godine, govorio je **Matej Petranović**, viši savjetnik za obrazovanje odraslih u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta.

– Korisnik oko 219 tisuća eura bio je Odjel za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i to je bio jedan od 29 odabranih projekata. Projektni tim činili su službenici Ministarstva, a surađivali smo s Institutom za društvena istraživanja te s Agencijom za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih i Agencijom za odgoj i obrazovanje. Ciljevi projekta bili su promocija Rezolucije Vijeća EU o obnovljenoj strategiji za obrazovanje odraslih iz 2011. godine, povećanje broja sudionika u obrazovanju odraslih te poboljšanje kvalitete obrazovanja odraslih u Hrvatskoj te promocija stjecanja ključnih kompetencija kod građana s niskom ili nedovoljnom razinom obrazovanja.

Specifični ciljevi projekta bili su podizanje svijesti o ulozi i

Diopter otvoreno učilište, Pula

važnosti obrazovanja odraslih, promoviranje prednosti u sudjelovanju u obrazovanju odraslih te poticanje njihova sudjelovanja u obrazovanju odraslih, poticanje suradnje svih dionika u obrazovanju odraslih i stvaranje mreže dionika na lokalnoj i nacionalnoj razini u svrhu poboljšanja kvalitete cijelog sustava obrazovanja odraslih, zatim predstavljanje europskih politika obrazovanja odraslih, aktivno kompetencija za cjeloživotno učenje, predstavljanje rezultata i promjera dobre prakse provođenja obrazovanja odraslih za ključne kompetencije te priprema sažetka odnosno modula obrazovanja za ključne kompetencije. Aktivnosti su se provodile kroz tiskanje brošura i letaka, podizanje internetskih stranica, kroz koordinacijske sastanke sa sudionicima, studijska putovanja u Austriju, Norvešku i Irsku, 25 panel-diskusija diljem Hrvatske s dionicima sustava

obrazovanja odraslih, dvije radionice u svrhu izrade modula odnosno programa obrazovanja za ključne kompetencije te konačno organiziranjem završne konferencije na kojoj su predstavljani svi rezultati – publikacija, preporuke za razvoj kvalitete sustava obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te nacrt programa obrazovanja za ključne kompetencije – rekao je Matej Petranović.

Mario Vučić, načelnik Odjela za razvoj i osiguravanje kvalitete sustava obrazovanja odraslih u Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih govorio je o obrazovnoj kampanji u službi povezivanja dionika u obrazovanju odraslih.

– Dobivanjem projekta EPALÉ dobili smo još jedan marketinški alat za provođenje kampanje o cjeloživotnom učenju. Pitanje je kako promovirati sve one vrijednosti koje nosi obrazovanje odraslih, ali i sve stručnjake i

Mario Vučić

djelatnike koji rade u tom sektoru te kako to povezati s manifestacijom koju provodimo već osam godina – Tjednom cjeloživotnog učenja. Predvidjeli smo da čak šest događanja iz projekta EPALÉ uklopimo u Tjedan cjeloživotnog učenja u okviru kojih će se govoriti o stručnim temama iz područja andragogije te da i tako privučemo pažnju što većeg broja kako pojedinaca koji su polaznici različitih programa formalnog i neformalnog učenja nego i ustanova, udruga i svih drugih subjekata koji su pružatelji usluga u području obrazovanja odraslih. Kako povezati Tjedan cjeloživotnog učenja i projekt EPALÉ? Kako postojeću infrastrukturu iskoristiti za promociju projekta, ali i struke u obrazovanju odraslih pa smo odlučili unutar Tjedna barem jedan dan govoriti o andragoškim djelatnicima ili o obrazovanju odraslih pa će u skladu s tim biti ponudeno i spomenutih šest događanja iz projekta EPALÉ, jer vjerujemo da će upravo te stručne teme biti među ključnim aktivnostima u Tjednu cjeloživotnog učenja – zaključio je Mario Vučić.

Pučko otvoreno učilište Obris, Osijek